

A MUNKÁVAL VALÓ ELÉGEDETTSÉG TÉNYEZŐI A FIATAL ÉS AZ IDŐSEBB MUNKAVÁLLALÓK KÖRÉBEN

CSÓKA IMOLA, SZŐKE TAMÁS

XV. GAZDASÁGMODELLEZÉSI
SZAKÉRTŐI KONFERENCIA

BUDATÉTÉNY, 2018. JÚNIUS 14.

SZÉCHENYI

HUNGARIAN
GOVERNMENT

European Union
European Social
Fund

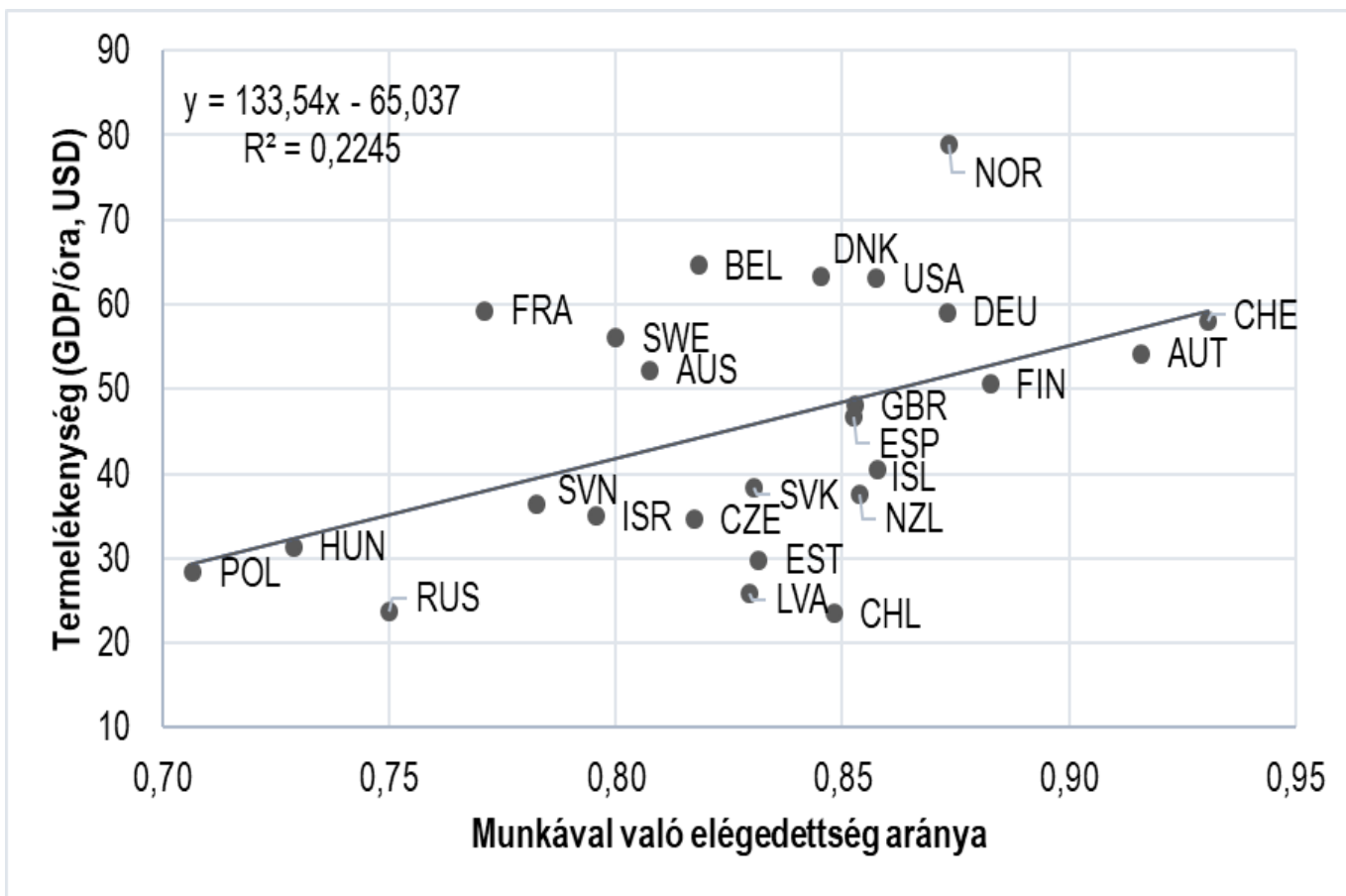

INVESTING IN YOUR FUTURE

FELÉPÍTÉS

- Motiváció: felzárkózás a termelékenység terén, a jövő munkahelyi igényeinek megértésével
- Módszertan: faktor analízis és logit regresszió
- Eredmények: 40 év alattiak és felettek összehasonlítása
- Következtetések: a fiatalokat más ösztönzi

MOTIVÁCIÓ

Forrás: saját számítás ISSP Work Orientations (2015) és OECD (2015) alapján

HIPOTÉZIS

Különbségek a fiatal és
idősebb munkavállalók között

Munkahelyi
tényezők: anyagi
és szakmai
lehetőségek,
rugalmasság

Megnövekedett
elégedettség

Magasabb
termelékenység

AZ ADATBÁZIS

- Nemzetközi Társadalmi Felmérés Program (ISSP) 2015. évi, a munkával kapcsolatos attitűdök modulja
- Több, mint 50 000 kitöltött kérdőív, 37 országra vonatkozóan.
- 33 változó: 19 munkával kapcsolatos, 14 háttérváltozó
- Eredményváltozó a munkával való elégedettség: 1-es, ha a „Mennyire elégedett Ön a munkahelyén?” kérdésre teljesen, nagyon vagy eléggé választ ad, 0 pedig egyéb esetben, tehát ha semleges vagy negatív
- 1003 magyar megfigyelés, adattisztítás után 492:
  - Nemválaszolások tisztítása
  - Átsúlyozás
  - Változók átkódolása

MÓDSZERTAN

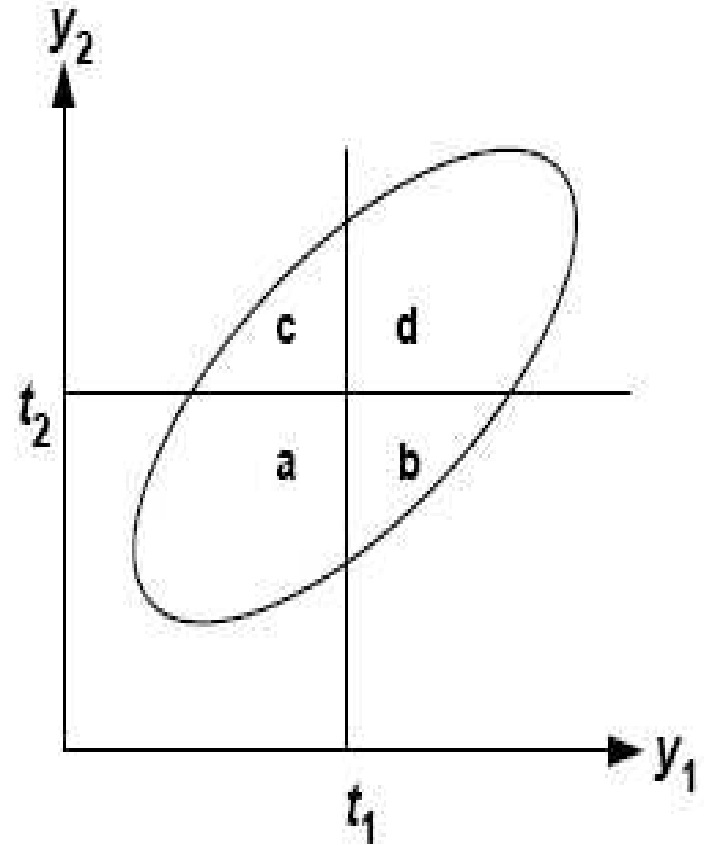
- Bináris eredmény változó: Logit regresszió
- Cél: a munkahelyi elégedettség szempontjából releváns változók azonosítása
- A nagyszámú változó szelekciója ún. „stepwise” módszerrel
- Multikollinearitási probléma: a „stepwise” szelekció instabilitása (torzított standard hibák)

- Épp a releváns változók azonosítását nehezíti meg!
- Ezért a LOGIT becslés előtt faktor analízist végeztünk

A FAKTOR ANALÍZIS

- Likert skálán mért változók -> csak **ordinális** kapcsolatot feltételeztünk
- Polikorikus korrelációs mátrixot becsültünk a faktoranalízishez
- A polikorikus korreláció lényege:
  - Folytonos „látens” változókat feltételez
  - Amelyeket csak ordinális skálán mérhetünk
  - Maximum-Likelihood módszerrel becsüli a két látens változó közötti korrelációt

A FAKTOR ANALÍZIS EREDMÉNYEI: FAKTOROK „ELNEVEZÉSE”

Faktorok	Változók	Faktor elnevezések
Faktor1	<i>otthoni rugalmas rugalmas önálló munkavégzés időbeosztás feladatbeosztás munkavégzés</i>	rugalmasság
Faktor2	<i>érdekes vállalatra való munkára való munka büszkeség büszkeség</i>	külső megbecsültség
Faktor3	<i>magas biztos előrelépési érdekes jövedelem munkahely lehetőségek munka</i>	karrier lehetőség, belső megbecsültség
Faktor4	<i>segít másokon érzi hasznosnak személyes kapcsolat</i>	társadalmi hasznosság
Faktor5	<i>preferált munkaidő</i>	preferált munkaidő
Faktor6	<i>stressz</i>	stressz
Faktor7	<i>képzés</i>	fejlesztési lehetőség
Faktor8	<i>biztos agg. a munka munkahely elveszt. miatt</i>	biztos állás
Faktor9	<i>képességek használata</i>	képzettségek használata
Faktor10	<i>egészség</i>	egészség

LOGIT REGRESSZIÓ

- A modell szelekció során forward és backward szelekciót is alkalmaztunk (a szelekció robusztusságának ellenőrzésére)
- A rotált faktorokkal becsült modellek már robusztusnak bizonyultak a szelekció szempontjából (ugyan az lett a forward és a backward szelekció eredménye)
- A modellek illeszkedésének vizsgálatához a McFadden-féle pszeudo R^2 mellett, a klasszifikációs arányt vettük alapul. (Amely 0,5 cutoff mellett volt a legmagasabb.)
- A regresszió értékelésénél összehangban a kutatási célkitűzéssel, csak a relevanciát és a hatások irányát vettük figyelembe

LOGIT REGRESSZIÓ: EREDMÉNYEK

40 év alattiak

DSATIS	Coef.	P> z
Faktor 2	-1.723217	0.000
Faktor 3	-1.01207	0.003
Faktor 4	-0.9356243	0.003
Nő	-1.137193	0.019
Vállalkozó alkalmazottakkal	1.480384	0.010
Vállalkozó alkalmazottak nélkül	-1.608856	0.149
_kons	9.060406	0.000

40 év felettek

DSATIS	Coef.	P> z
Faktor 2	-1.535616	0.000
Faktor 3	-1.101179	0.000
Faktor 6	1.286486	0.000
Faktor 8	-0.9512816	0.008
Oktatásban eltöltött évek	0.1458279	0.054
_kons	1.956351	0.245

LOGIT REGRESSZIÓ: RELEVÁNS VÁLTOZÓK

40 év alattiak

- Faktor 2: külső megbecsültség
- Faktor 3: karrier lehetőség, „belső” megbecsültség
- Faktor 4: társadalmilag hasznos munka
- Nem (referencia kategória: férfi)
- Vállalkozó alkalmazottakkal, alkalmazottak nélkül

40 év felettek

- Faktor 2: külső megbecsültség
- Faktor 3: karrier lehetőség, „belső” megbecsültség
- Faktor 6: stressz
- Faktor 8: biztos állás
- Oktatásban eltöltött évek száma (képzettség)

KONKLÚZIÓ

- Magyarország mind a termelékenység, mind a munkával való elégedettség terén le van maradva az OECD átlagtól.
- Javulás az elégedettség terén segítheti a felzárkózást a termelékenységben. Ebben az „Y” generáció kiemelt fontosságú.
- A becsült modelleink alapján:
  - A munkahely társadalmi és belső megbecsültsége, a karrierlehetőségek minden korosztály számára fontosak
  - 40 év feletti munkavállalók: a stresszmentes, biztos munkahelyeket részesítik előnyben
  - 40 év alatti munkavállalók: a munka társadalmi hasznossága, emberközpontúsága
- Jövőbeli tervek: célzott felmérés a fiatal munkavállalók eltérő értékrendjéről

EFOP-3.6.2-16-2017-00017

Fenntartható, intelligens és befogadó regionális és városi modellek

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

HUNGARIAN
GOVERNMENT

European Union
European Social
Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE

ROTÁLT FAKTOR SÚLYOK

Variable	Factor1	Factor2	Factor3	Factor4	Factor5	Factor6	Factor7	Factor8	Factor9	Factor10
fulltime	-0.2071	0.1745	0.2098	0.0693	0.5490	-0.0184	-0.0939	0.0132	-0.0072	-0.0060
jobsecur	0.1827	0.2075	0.5402	0.1181	0.1423	0.0232	0.0330	0.3563	-0.0447	-0.0377
highincome	0.2059	0.2018	0.8082	0.0495	0.0459	-0.0616	-0.0217	0.0688	0.0083	-0.0084
opportunit~s	0.1343	0.1698	0.7617	0.1008	0.0140	0.0508	0.0841	-0.0461	-0.0314	0.0388
interesting	0.1774	0.5737	0.4183	0.2911	0.0193	-0.0204	0.2810	0.0021	-0.0198	-0.0459
independent	0.5179	0.2326	0.1657	0.3123	0.2146	-0.1164	0.0988	0.0424	-0.0280	-0.0168
helppeople	0.1692	0.3698	0.1371	0.6772	-0.0606	-0.0554	0.0172	0.0237	-0.0421	-0.0983
useful	-0.0145	0.3121	0.1623	0.6914	0.1079	0.1843	0.0083	0.0270	0.0003	0.1005
personalco~t	0.1552	0.3337	-0.0612	0.5503	-0.0123	-0.0384	0.2457	0.1036	-0.0600	0.0037
stressful	0.0978	-0.0749	-0.0979	0.2357	-0.0436	0.4964	0.1114	-0.0836	-0.0051	-0.0062
workhome	0.5314	0.1387	0.1398	-0.1154	0.1611	0.2631	0.1814	-0.0700	0.1237	-0.0350
workinghour	-0.8966	-0.1085	-0.1380	-0.0262	0.0621	-0.0092	0.0245	0.0184	-0.0804	-0.0200
organization	0.7944	0.1281	0.1415	0.1285	-0.0643	0.0064	0.0381	0.0977	-0.1870	-0.0295
skillsused	-0.1120	-0.2809	-0.1786	-0.2195	-0.0192	0.0241	-0.0057	0.0049	0.3877	0.0197
training	0.0547	0.1274	0.2228	0.2974	-0.2071	0.2441	0.4455	0.0485	0.0083	0.0237
proudoffirm	0.2026	0.7485	0.2759	0.2177	0.0440	-0.0356	-0.0135	0.0111	0.0670	0.0152
proudofwork	0.1328	0.7790	0.1354	0.2595	0.0551	0.0257	0.0114	0.0906	-0.0953	0.0191
worry	-0.0939	-0.2162	-0.2492	-0.1621	0.0457	0.1542	-0.0435	-0.4308	-0.0254	-0.0376
health	-0.0613	0.2343	0.1775	0.0803	-0.1139	-0.0739	0.0799	0.0995	0.1838	0.2240

A LOGIT BECSLÉS ILLESZKEDÉSE

	McFadden-féle R^2	Helyes klasszifikáció aránya
40 alattiak	0,417	85,92%
40 felettek	0,428	87,28%

40 alattiak	Elégedett	Nem elégedett
Elégedettnek klasszifikált	140	17
Nem elégedettnek klasszifikált	12	37

40 felettek	Elégedett	Nem elégedett
Elégedettnek klasszifikált	200	13
Nem elégedettnek klasszifikált	23	47

SPEARMAN RENGKORRELÁCIÓK

Magyarázó változókkal

képzettség	oktatás	0,82
vállalatra büszke	munkára büszke	0,68
magas jövedelem	előrelépési lehetőségek	0,64
munkaórák	vállalkozó	0,6
érdekes munka	munkára büszke	0,58
rugalmas időbeosztás	otthoni munkavégzés	-0,43
rugalmas időbeosztás	rugalmas feladatbeosztás	-0,54

Eredmény változóval

vállalatra büszke	0,62
munkára büszke	0,54
érdekes munka	0,52
magas jövedelem	0,45
biztos munkahely	0,42

Forrás: saját számítás, ISSP 2015